

แนวทางการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี Guidelines for Promoting Careers of People in Pak Phraek Municipality, Kanchanaburi

ชลิตา ชาดวง^{1*}, สุชาดา พรมโคตร¹, กฤษณชัย ดอกพุ่ม¹ และ ภคมน เจริญสลุ¹

Chalita Chadoung^{1*}, Suchada Pormkort¹, Kitsanachai Dokphut¹, and Phakamon Charoensalung¹

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี¹

Faculty of Humanities and Social Sciences, Kanchanaburi Rajabhat University¹

*Corresponding author, e-mail: 64122080133@kru.ac.th

วันที่รับบทความ: 9 มกราคม 2567; วันแก้ไขบทความ: 19 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่รับบทความ: 20 กุมภาพันธ์ 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์นำเสนอโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ด้านนโยบาย/แผน เทศบาลเมืองปากแพรกมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในเรื่องการจัดโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี พบว่ามีวิธีการส่งเสริมอาชีพและการอนุรักษ์ภูมิปัญญามาปรับใช้ในเทศบาลเมืองปากแพรก ด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน เทศบาลเมืองปากแพรกจัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ได้มีการเผยแพร่ความรู้ความสามารถให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ประชาชนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวในอนาคต โดยมีผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่เทศบาลเมืองปากแพรกในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและงานฝีมือเป็นผู้เผยแพร่ จะมีแกนนำที่เป็นกลุ่มสตรีในท้องถิ่นที่เชี่ยวชาญในด้านงานฝีมือโดยเฉพาะ การส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่าย มีการให้ความรู้ผ่านโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ โดยการใช้เทคโนโลยีในการขายเพื่อขยายช่องทางการค้าสินค้าขึ้นชื่อของชุมชน หรือ สินค้าโอท็อปให้ผู้อื่นได้เข้ามาเห็นสินค้าจริง และราคาที่เป็นตัวเลือกให้กับผู้บริโภค ซึ่งการโพสต์ขายในช่องทางออนไลน์นี้ยังช่วยเพิ่มช่องทางการค้าให้มีความหลากหลาย และผู้คนสามารถเข้าถึงได้ ทำให้ประหยัดเวลาแรงงาน งบประมาณได้เป็นอย่างมาก

คำสำคัญ: การส่งเสริมอาชีพ การมีส่วนร่วม การพัฒนาอาชีพ เทศบาล

Abstract

The research purposes were 1) to study the participation level of people in Pak Phraek Municipality, Kanchanaburi and 2) to study guidelines for promoting career development for people in Pak Phraek Municipality, Kanchanaburi. The sample group used in the research were personnel of

Pak Phraek Municipality, Kanchanaburi, who were interviewed with an interview form for collecting data before analyzing and presenting the project. The research results found that in the policy/ plan, Pak Phraek Municipality had created a project to promote careers for people, encouraged citizens to participate in expressing opinions, and made decisions on organizing projects related to career promotion. The results of studying guidelines for promoting career development for people in Pak Phraek Municipality, Kanchanaburi found that there were methods to promote careers and wisdom conservation applied in Pak Phraek Municipality. The Pak Phraek Municipality created a project to promote careers for people and disseminate knowledge to participants. People could apply their knowledge to careers to support themselves and their families in the future. Some experts regard wisdom and handicrafts as advertisers in the Pak Phraek Municipality area. There were local women leader's groups who were experts in handicrafts. Promotion of distribution channel knowledge was provided through career development programs by using technology in sales to expand trading channels for the community's famous products or OTOP products for others to see the real products and prices that were options for consumers. It found that posting for sale on online channels also helps increase the variety of trading channels. People can access the shop, saving a lot of time, labour, and budget.

Keywords: Career Promotion, Participation, Career Development, Municipality

บทนำ

ในพื้นที่เทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ว่างงานเนื่องจากไม่มีงานรองรับภายในพื้นที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องหางานทำในต่างจังหวัด ซึ่งในชุมชนจะมีเพียงแค่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และคนว่างงานบางส่วน บุคลากรของเทศบาลเมืองปากแพรกจึงมีแนวคิดที่จะช่วยลดปัญหาว่างงาน โดยการนำภูมิปัญญา มาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการส่งเสริมการสร้างอาชีพและการสร้างรายได้แก่ประชาชน แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกชุมชน ปัจจัยและเงื่อนไขหลักที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน คือ งบประมาณ สำหรับแนวทางในการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ 1. สร้างความรู้ ความเข้าใจและมอบหมายภาระงานเกี่ยวกับการดูแลประชาชนด้านการมีงานทำและการสร้างรายได้ให้แก่บุคลากรอย่างชัดเจนและควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูล ศักยภาพผู้สูงอายุ ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง 2. ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนโดยบูรณาการ ด้านงบประมาณบุคลากร หรือการทาบ้นที่กข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย (สำนักงานเทศบาลตำบลลิสาณ, ม.ป.ป)

การส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชน ควรดำเนินการอย่างมียุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. สร้างเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ ทำให้เกิดความแตกต่างหลักหนีจากการแข่งขันด้านราคาสร้างคุณค่า สร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างความน่าสนใจในมุมมองของผู้ซื้อ 2. สร้างพลังทวีคูณ วางแผนร่วมกันสร้างเป็นชุดโครงการเพื่อให้ช่วยสนับสนุนซึ่งกันและกัน 3. สร้างความสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากร การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนควรให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างเต็มที่ โดยพัฒนาวิธีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทุกประเภททุกที่ทุกเวลา 4. สร้างความสามารถพึ่งพาตนเอง

เปลี่ยนการผลิต เพื่อการพาณิชย์เป็นการผลิตเพื่อบริโภคเองก่อน ผลผลิตที่ส่วนเกินจากการบริโภคจึงนำออกจำหน่าย

5. สร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยี เทคโนโลยีช่วยให้ชุมชน ชนบท ลดข้อจำกัดและบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และเข้าถึงตลาดและเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายขึ้นรวมทั้งทำให้การผลิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

6. สร้างความสามารถในการจัดการ การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจการของชุมชนให้มีการบริหารแบบธุรกิจมากขึ้น

7. สร้างคุณค่าเพื่อสังคม กระบวนการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน อาจจำเป็นต้องมีองค์กรที่เข้าไปช่วยพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคนในชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความสามารถประกอบการที่ครบถ้วน โดยเฉพาะด้านการตลาด การพัฒนากระบวนการผลิต การพัฒนามาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาในด้านต่าง ๆ จากการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้เสริมมีอาชีพที่สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ลดปัญหาการว่างงานให้แก่ประชาชน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2566)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

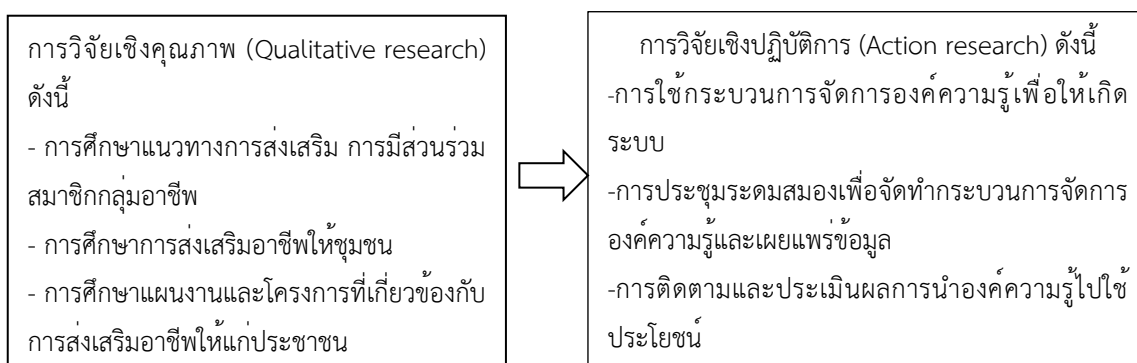
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรเทศบาลเมืองปากพริก จังหวัดกาญจนบุรี ในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากพริก จังหวัดกาญจนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

จันทรชนก คูชิตา และคณะ (2565 : 969 - 670) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริม การมีส่วนร่วม สมาชิกกลุ่มอาชีพ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มอาชีพ ในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี จากกลุ่มอาชีพ 68 กลุ่ม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 227 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านงบประมาณ ผู้มีอำนาจถอนเงินฝากหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายมีการแต่งตั้งในรูปคณะกรรมการ ด้านการรวมกลุ่ม มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเป็นไปตามความต้องการของสมาชิกที่จัดตั้ง ด้านการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตามที่สมาชิกเห็นชอบ ด้านการฝึกอบรม มีการแจ้งให้สมาชิกทราบถึงโครงการฝึกอบรมทุกครั้ง ที่มีการอบรม และด้านการประเมินผลมีการประเมินผลได้รับการเลือกโดยสมาชิกกลุ่ม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพในอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าการจัดตั้งกลุ่มในชุมชนขึ้นให้มีคณะกรรมการในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ หน่วยงานของรัฐบาลหรืออำเภอนาจะหลวยช่วยสนับสนุนโครงการที่มีประโยชน์เพื่อเสริมรายได้ในชุมชน ด้านการบริหารจัดการควรดำเนินการส่งเสริมให้มีโครงการเลี้ยงวัวหรือโครงการเลี้ยงไก่ ด้านงบประมาณ ควรดำเนินงานให้ประชาชนได้กู้เงินในการจัดทำหรือก่อตั้งกลุ่มอาชีพในชุมชน ด้านการฝึกอบรม ควรดำเนินการโดยจัดให้มีวิทยากรมาให้ความรู้ในกลุ่มอาชีพในชุมชน ด้านการประเมินผล ควรดำเนินการโดยมีการประเมินผลที่ชัดเจนจัดให้มีการประเมินผลในรอบ 3 เดือน/ ครั้ง และหน่วยงานภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญในการประเมินผลของโครงการของกลุ่มสมาชิกอาชีพ

ผการัตน์ พินิจวัฒน์ (2561 : 931 - 932) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน : กรณีศึกษาบ้านโนนไทร ตำบลเมือง อำเภอมือง จังหวัดเลย” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ หนึ่งเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอาชีพของชุมชนบ้านโนนไทร อำเภอมือง จังหวัดเลย สองเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนบ้านโนนไทร อำเภอมือง จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไป ของชุมชนบ้านโนนไทร มีการส่งเสริมอาชีพโดยมีหน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย หรือมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นต้น โดยมาให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพในชุมชนตามที่ชุมชนต้องการ เช่น การเพาะเห็ด การปลูกผักปลอดสารพิษ รวมไปถึงการรับทำบายศรี วิธีการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชน พบว่า ควรมีการจัดอบรม และตลาดรองรับสินค้า นอกจากนี้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนบ้านโนนไทร พบว่า ควรประกอบไปด้วย ด้านการอบรมอาชีพอื่น ๆ ที่นอกจากอาชีพภายในกลุ่ม ด้านความรู้และประสบการณ์ในการตั้งกลุ่ม ด้านการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายสินค้า และด้านทำเอกสารของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากพริก จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการศึกษาเชิงผสมผสาน โดยใช้แบบสัมภาษณ์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรกองสวัสดิการสังคม กองยุทธศาสตร์และงบประมาณของเทศบาลเมืองปากพริก จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมอาชีพ จนเมื่อข้อมูลเข้าข้อจิงหยุดการสัมภาษณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) รวบรวมข้อมูลจาก หนังสือ เอกสาร ข้อมูลผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากพริก จังหวัดกาญจนบุรี (2) คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) 1 ฉบับ

แบ่งออกเป็นส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ของบุคลากรในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล เมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) คณะผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับเทศบาลเมืองปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีเพื่อเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากร (2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์บุคลากรในเทศบาลเมืองปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การศึกษาครั้งนี้ (1) การวิจัยเอกสาร หนังสือ ตำรา ข้อมูลผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี (2) วิจัยภาคสนาม คณะผู้ทำการวิจัย นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาอธิบายเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรีในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน

พบว่าบุคลากรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน

(1) **แผนงานบริหารงานทั่วไป** ซึ่งเป็นแผนงานที่คำนึงถึงการช่วยเหลือประชาชนให้มีอาชีพ มีรายได้เพื่อดูแลครอบครัวอย่างมีคุณภาพ พบว่าบุคลากรมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน และช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ และโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการจัดโครงการที่ช่วยเหลือประชาชนที่มีปัญหาว่างงานให้มีอาชีพเพื่อสร้างรายได้และดูแลครอบครัวอย่างมีคุณภาพ โดยการจัดการฝึกอบรมให้แก่ประชาชนในเรื่องการประกอบอาชีพ

(2) **แผนการดำเนินงานพบว่าบุคลากรมีส่วนร่วมในการ** อบรมให้ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีในด้านการประกอบอาชีพ ด้านงานฝีมือ ด้านการค้าขายออนไลน์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาในพื้นที่ และสร้างความสามัคคีให้แก่สตรีในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก ศึกษาดูงานชุมชนสตรีต้นแบบให้กับสมาชิกชมรมสตรี และผู้ที่เกี่ยวข้อง และอุดหนุนงบประมาณให้กับชมรมสตรีอาสาพัฒนาเทศบาลเมืองปากแพรก เพื่อจัดกิจกรรมตามโครงการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566

(3) **แผนพัฒนาเทศบาลเมืองปากแพรก พ.ศ. 2566 - 2570** พบว่าบุคลากรมีส่วนร่วมในการทำแผนเพื่อพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพให้กับประชาชนทุกกลุ่ม และทุกช่วงวัย ให้ความรู้แก่สตรีในเขตเทศบาลเมืองปากแพรกและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองปากแพรกมีความรู้ในด้านอาชีพ

และการสร้างรายได้จากวัสดุในท้องถิ่น เช่น การทำดอกไม้จันทน์ หมอนจากวัสดุเหลือใช้จากหลอด พริกแกง ผงโรยข้าว เป็นต้น

ด้านที่ 2 ด้านโครงการ/ กิจกรรม

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรเทศบาลเมืองปากแพรก ในการมีส่วนร่วมในด้านโครงการและกิจกรรม พบว่าการมีส่วนร่วมของบุคลากรมี 2 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรม

พบว่าจากการทำโครงการด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทั้งโครงการพัฒนาทักษะชีวิต เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชน หลักสูตรที่ 2 การจัดทำผลิตภัณฑ์ “ผ้ามัดย้อม” โครงการส่งเสริมอาชีพแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและสมุนไพร โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรี โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพผ่านช่องทางออนไลน์ โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรม โดยพบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษากับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้มีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาประกอบเป็นอาชีพ เช่น ผ้ามัดย้อม ใส่อ้วสมุนไพร น้ำพริก พริกแกง ผงโรยข้าว ขนมไทย ทองม้วน เป็นต้น ซึ่งมีการอบรมให้ความรู้แก่สตรีจิตอาสาในพื้นที่เทศบาลเมืองปากแพรก ทั้งจากผู้มีความรู้ในท้องถิ่นและการแลกเปลี่ยนความรู้ภูมิปัญญาจากท้องถิ่นแหล่งอื่น ณ จังหวัดนครราชสีมา

2.2 ด้านงานฝีมือและหัตถกรรม

พบว่าจากการทำโครงการด้านงานฝีมือและหัตถกรรมของท้องถิ่น ทั้งโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชน โครงการส่งเสริมกิจกรรมชมรมสตรีอาสาพัฒนาเทศบาลเมืองปากแพรก โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนด้านงานฝีมือและหัตถกรรมพบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษากับประชาชนในท้องถิ่นให้มีการนำทักษะความรู้ความสามารถในด้านงานฝีมือ การประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ เช่น หมอนจากหลอด ดอกไม้ประดิษฐ์จากใยบัว ดอกไม้จันทน์ ผลิตภัณฑ์มงคลจากเรซิน ดอกไม้ประดิษฐ์ดินหอม ฝาชีลูกไม้ เสื่อรวก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้จากผู้มีความรู้ในท้องถิ่น เมื่อมีความรู้ความสามารถในด้านงานฝีมือและหัตถกรรมมาประกอบอาชีพ เพิ่มคุณค่า และเพิ่มรายได้จากวัสดุเหลือใช้

ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

พบว่าบุคลากรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี เทศบาลเมืองปากแพรกโดย มีการให้ความรู้ผ่านการจัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ โดยการใช้เทคโนโลยีในการขายเพื่อขยายช่องทางการค้าสินค้าขึ้นชื่อของชุมชน หรือ สินค้าโอท็อป (OTOP) ให้ผู้อื่นได้เข้ามาเห็นสินค้าจริง และราคาที่เป็นตัวเลือกให้กับผู้บริโภค ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่จะนำไปโพสต์ขายในกลุ่มเฟสบุ๊ค (Facebook) ที่มีชื่อว่า pakpraek market online นำสินค้าที่ผลิตขึ้นโดยประชาชนในชุมชนจากวัสดุในท้องถิ่นมาสร้างสินค้าและขายจนเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองปากแพรก ซึ่งการโพสต์ขายในช่องทางออนไลน์นี้ยังช่วยเพิ่มช่องทางการค้าให้มีความหลากหลาย และผู้คนสามารถเข้าถึงได้ ทำให้ประหยัดเวลา แรงงาน งบประมาณ ได้เป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี

พบว่าแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี มี 2 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า มีแนวทางการส่งเสริมอาชีพที่ส่งผลในด้านเศรษฐกิจในพื้นที่มี ดังนี้

1. มีอาชีพเสริมหลังจากการทำอาชีพหลัก
2. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง
3. ต้นทุนในการผลิตต่ำ พึ่งพิงตลาดภายในพื้นที่ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ
4. รายได้ของประชาชนเพียงพอต่อรายจ่ายมากขึ้น
5. ผลผลิตได้ราคา ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

ด้านที่ 2 ด้านสังคม ผลการศึกษาพบว่า มีแนวทางการส่งเสริมอาชีพที่ส่งผลในด้านสังคมในพื้นที่มี ดังนี้

1. ผู้นำชุมชนยังมีความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่
2. มีผู้สูงอายุในชุมชนมีกิจกรรมทำร่วมกันและมีการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
3. กลุ่มสตรี/แม่บ้านในชุมชนที่มีปัญหาการว่างงานลดน้อยลงทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว
4. มีบุคลากร/ลูกหลานในชุมชน ที่จะสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน อีกทั้งมีความรู้ในการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน รวมไปถึงการหาตลาดเพื่อรองรับกับผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี ในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี ด้านนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน พบว่าแผนงานบริหารงานทั่วไป : แนวทางการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจ แผนพัฒนาเทศบาลเมืองปากแพรก (พ.ศ. 2561 - 2565) เพิ่มเติมครั้งที่ 7 เป็นแผนงานที่คำนึงถึง การช่วยเหลือประชาชนให้มีอาชีพ มีรายได้เพื่อดูแลครอบครัวอย่างมีคุณภาพ โดยมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน

พัฒนาทักษะการประกอบอาชีพให้กับประชาชนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัย ให้ความรู้แก่สตรี และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองปากแพรก ให้ความรู้ในด้านอาชีพ และการสร้างรายได้จากวัสดุในท้องถิ่น เช่น การทำดอกไม้จันทน์ หมอนจากวัสดุเหลือใช้จากหลอด พริกแกง ผงโรยข้าว เป็นต้น ด้านโครงการ/กิจกรรม โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน ด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรม มีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาประกอบเป็นอาชีพ เช่น ผ้ามัดย้อม สีส้มสมุนไพร น้ำพริก พริกแกง ผงโรยข้าว ขนมไทย ทองม้วน เป็นต้น ซึ่งมีการอบรมให้ความรู้แก่สตรีจิตอาสาในพื้นที่เทศบาลเมืองปากแพรก ทั้งจากผู้มีความรู้ในท้องถิ่นและการแลกเปลี่ยนความรู้ภูมิปัญญาจากท้องถิ่นแหล่งอื่น ณ ที่จังหวัดนครราชสีมา มาปรับใช้ในเรื่องของการประกอบอาชีพ และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่าย เทศบาลเมืองปากแพรกมีการให้ความรู้ผ่านโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ โดยการใช้เทคโนโลยี ในการขายเพื่อขยายช่องทางการค้าสินค้าขึ้นชื่อของชุมชน หรือสินค้าโอท็อป (OTOP) ให้ผู้อื่นได้เข้ามาเห็นสินค้าจริง และราคาที่เป็นตัวเลือกให้กับผู้บริโภค ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่จะนำไปโพสต์ขายในกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่มีชื่อว่า pakpraek market online นำสินค้าที่ผลิตขึ้นโดยประชาชนในชุมชนจากวัสดุในท้องถิ่นมาสร้างสินค้าและขายจนเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองปาก

แพรง ซึ่งการโพสต์ขายในช่องทางออนไลน์นี้ยังช่วยเพิ่มช่องทางการค้าให้มีความหลากหลาย และผู้คนสามารถเข้าถึงได้ ทำให้ประหยัดเวลา แรงงาน งบประมาณได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปากแพรง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า มีแนวทางการส่งเสริมอาชีพที่ส่งผลในด้านเศรษฐกิจในพื้นที่มี ดังนี้

1. มีอาชีพเสริมหลังจากการทำอาชีพหลัก
2. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง
3. ต้นทุนในการผลิตต่ำ พึ่งพิงตลาดภายในพื้นที่ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ
4. รายได้ของประชาชนเพียงพอต่อรายจ่ายมากขึ้น
5. ผลผลิตได้ราคา ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

ด้านที่ 2 ด้านสังคม ผลการศึกษาพบว่า มีแนวทางการส่งเสริมอาชีพที่ส่งผลในด้านสังคมในพื้นที่มี ดังนี้

1. ผู้นำชุมชนยังมีความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่
2. มีผู้สูงอายุในชุมชนมีกิจกรรมทำร่วมกันและมีการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
3. กลุ่มสตรี/แม่บ้านในชุมชนที่มีปัญหาการว่างงานลดน้อยลงทำให้รายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว
4. มีบุคลากร/ลูกหลานในชุมชน ที่จะสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน อีกทั้งมีความรู้ในการ

ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน รวมไปถึงการหาตลาดเพื่อรองรับกับผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

2. อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้มีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ อุทัย บุญประเสริฐ (2560, 13 – 14) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกิจกรรมใด ๆ ให้ความช่วยเหลือและมีอิทธิพลต่อการดำเนินการกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชน และเช่นเดียวกับทฤษฎีของ จุฑามาศ พันสวรรค (2562, 11 - 13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมคือการเปิดโอกาสให้บุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การสนับสนุน การปฏิบัติงาน การพัฒนาการศึกษา ซึ่งสำคัญในการจัดการศึกษา ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์กรจึงขึ้นอยู่กับการรวมพลังที่จะผลักดันให้ภารกิจประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายดังที่ทุกคนคาดหวัง

2. ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมัลม และเจมิสัน (Malm and Jamison 1952, 44) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง วิธีการที่เกิดขึ้นเมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวไปตามสภาพแวดล้อมที่บางสถานการณ์เราอาจเห็นด้วย บางสถานการณ์เราไม่เห็นด้วยจนทำให้เราเกิดความทุกข์ใจ แต่ก็จำเป็นต้องปรับตัว และเช่นเดียวกับทฤษฎีของ Lazarus ลาซารัส (2017) กล่าวว่า การปรับตัวประกอบขึ้นด้วยกระบวนการหรือวิธีการทั้งหลายทางจิต ซึ่งมนุษย์ใช้ในการเผชิญข้อเรียกร้องหรือแรงผลักดันภายนอกและภายใน ต่อมา Mark L. Savickas นักจิตวิทยาอาชีพ ชาวอเมริกันผู้คิดค้นทฤษฎีการสร้าง อาชีพ (Career Construction Theory) ได้ริเริ่มนำคำว่า “ความสามารถในการปรับตัวด้านอาชีพ” (Career Adaptability) มาใช้อธิบายคุณลักษณะของบุคคลวัยทำงานที่มีคุณลักษณะ หรือความสามารถในการปรับตัวด้านอาชีพในระดับสูง หมายถึง บุคคลที่มีความพึงพอใจในอาชีพ มีภาวะความเครียด ความวิตกกังวลในอาชีพระดับต่ำ มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และ

ความสามารถในการปรับตัวด้านอาชีพ ได้ส่งผลในทางบวกต่อการมีสุขภาวะที่ดีความพึงพอใจในชีวิต และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี (ปริญญานุ มาภวิฒนสุข และ บัญญัติ ยงย่วน, 2563 : 56)

3. ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Cohen and Uphoff (1980 : 213) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ ก่อนริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริการ การประสานขอความช่วยเหลือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการประเมินผล เช่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการ ได้แก่ การวางแผน การระบุปัญหาและความต้องการ เป็นต้น และเช่นเดียวกับทฤษฎีของ สัญญา เคนาภูมิ (2551, 1 - 2) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมคือการที่สมาชิกได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามโครงการ ร่วมติดตามประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมจะต้องมาจากความสมัครใจ พึงพอใจ และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน

4. ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชน เพื่อสร้างรายได้เสริมให้สามารถดูแลครอบครัวได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ปริญญานุ มาภวิฒนสุข และ บัญญัติ ยงย่วน (2563 : 56 - 57) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างอาชีพ การสร้างอาชีพของคนจะเกิดจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบตัวคน ๆ นั้น เช่น ครอบครัว ชุมชน หรือ สถานศึกษา ซึ่งจะหล่อหลอมให้เกิดความต้องการสร้างอาชีพของบุคคลนั้นมากกว่าปัจจัยที่เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคล

5. ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการนำมาประกอบอาชีพเสริมให้แก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ไพศาล แก้วรามุก (2557 : 7 - 8) กล่าวว่า การถ่ายทอดงานที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาชาวบ้าน ดังเช่นงานหัตถกรรมจะทำให้งานเหล่านั้นได้ถูกสืบทอดไปยังลูกหลาน เป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดการอนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาของคนให้ชุมชน ให้เกิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จนนำไปสู่การเกิดประโยชน์กับชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และเช่นเดียวกับทฤษฎีของ ไพฑูรย์ ทองสม (2556 : 9) กล่าวว่า กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาที่หลากหลายเพื่อนำสู่การพัฒนาการดำเนินกิจกรรม โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและการแสดงความรู้สึกร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มผู้พิการ ให้สามารถเข้าถึงโครงการได้อย่างทั่วถึง เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพให้แก่บุคคลผู้ด้อยโอกาส โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เยาวชน และโครงการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ และผู้พิการ เป็นต้น

2. ควรจัดโครงการและกิจกรรมให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายจากวัตถุดิบในท้องถิ่น หรือพัฒนาสมุนไพรท้องถิ่น เช่น โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรท้องถิ่น และโครงการพัฒนา การแปรรูปอินทผลัม เป็นต้น

3. ควรจัดโครงการและกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน เช่น โครงการการใช้เทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน โครงการการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ และโครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความทันสมัย เป็นต้น

4. ควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาปรับใช้ในการดำเนินโครงการอบรมการส่งเสริมอาชีพให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น โครงการอบรมส่งเสริมอาชีพผ่านช่องทางออนไลน์ และโครงการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์เพื่อจำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพ เป็นต้น

5. ควรส่งเสริมรูปแบบงานที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการรายได้เสริม เช่น งานประดิษฐ์ เหยี่ยวไปรยาน พวงมาลัยริบบิ้น และปลูกผักออร์แกนิก เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการประเมินผลโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพของเทศบาลเมืองปากแพรงเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาต่อไป

2. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน เทศบาลเมืองปากแพรง เพื่อเป็นแนวทาง และประโยชน์ต่อการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ครั้งต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยความช่วยเหลือ และที่ปรึกษาคำแนะนำ จาก ผศ.ดร.รจนาภรณ์ ศรีช่วงโชติ ที่กรุณาช่วยให้คำแนะนำ แนวทางการแก้ปัญหาในการทำวิจัยการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลต่าง ๆ ในการทำวิจัยและแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณเทศบาลเมืองปากแพรง จังหวัดกาญจนบุรี ที่อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการศึกษางานวิจัย และขอขอบคุณ นางสาวนราจันทร์ พงษ์ภัทรกร นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ ที่ได้ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองปากแพรง จังหวัดกาญจนบุรี และขอขอบคุณบุคลากรของเทศบาลเมืองปากแพรง ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในด้านเก็บรวบรวมข้อมูลและได้สละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์ให้แก่คณะผู้วิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยจนสำเร็จลงเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการทำงานของคณะผู้วิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2566). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในยุคหลังโควิด (ตอนที่ 2): ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2566, จาก http://www.kriengsak.com/community-economic-development-in-the-post-covid-era-part-2-recommendations-for-community-economic-development?fbclid=IwAR0-Q8Ti8LDCvqei03l-Z0nna8Sj3jbNKPqrs_bV12AYGmoAKHR8jdb6b_0.
- จันทร์ชนก คุชิตา, ประสิทธิ์ กุลบุญญา, ไพศาล พากเพียร. (2565). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพในอำเภอหนองหลวง จังหวัดอุบลราชธานี. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(2), 969 - 982.

- จุฑามาศ พันสุวรรณ. (2562). **การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปรีญา นวกวิฒนสุข และ บัญญัติ ยงย่วน. (2563). ความสามารถในการปรับตัวด้านอาชีพของพนักงานลูกค้าสัมพันธ์: กรณีศึกษาศูนย์การค้าแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. **วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ**, 12(2), 53 - 76.
- ผการัตน์ พินิจวัฒน์. (2561). การส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน : กรณีศึกษา บ้านโป่งไทร ตำบลเมือง อำเภอมือง จังหวัดเลย. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**, 6(3), 925 - 935.
- ไพฑูรย์ ทองสม. (2556). **แนวทางการอนุรักษ์ สืบสาน และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาชุมชน**. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาทักษิณศึกษา. พัทลุง : วิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ไพศาล แก้วรากมุก. (2557). **การจัดการความรู้ในการอนุรักษ์หัตถกรรมเครื่องเงินชุมชนวัดศรีสุพรรณ ถนนวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอมืองเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สัณญา เคนาภูมิ. (2551). **ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง**. วิทยานิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานเทศบาลตำบลอิสาน. (ม.ป.ป). **อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของเทศบาลตำบล** [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2566, จาก <http://isan.go.th/duty-isan>.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2560). **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ลาดพร้าว.
- Cohen, J. M. and Uphoff, N. T. (1980). Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity through Specificity. **World Development**, 8(3), 213 - 235.
- Malm, M. and Jamison, O. G. (1952). **Adolescence**. New York : McGraw-Hill.